

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Ivris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

5 de patriarchis Christianis, & primum de Constantinopolitano.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

15 ¶ Quia tamen hic facer cardinalium ceteris. Concilii causa & Senatus loco summo Pontifici inferuit, Cardinales olim apud summum Pontificem bis in hebdomada conveniebant: nostra vero ætate cum negotia apud illum decreverant, semel tantum. Vocatur eorum conventus consistorium. Inibi proponitur & deciditur controversie electorum ad episcopales, archiepiscopales, Metropolitanas, Patriarchalesque ecclesias: Atque discutitur, Vbi ecclesia vacet, & ad quem electio pertineat, num ad capitulum, civitatem, provinciam, regem, vel alios. Eliguntur etiam per illud consistorium præpositi ad ecclesias monasteriaque, quæ ex solita consuetudine sedi Apostolicæ referantur: quare & illa beneficia consistorialia dicuntur. In hoc consistorio & Senatu, vnaqueque provincia, singulaque regularum sodalitas, habent suos patres seu patronos tutelares, quos protectores vocant, quorum munus est electiones & alias prout actus sibi additæ causas in sacro Senatu proponere, oppositoribus responderere. In hoc deinceps, quæ ad cultum divinum, ad fidem Christianam, religionem, & ad pacem Christiani regis, & ad conservationem temporalis patrimonii ecclesiæ Romanæ pertinent tractantur. ¶ Cum tamen summum Pontificatum sedes vacat, in interregno sacrosanctum cardinalium collegium tempore Christianam regiturumque difficultati consulit, donec alius ab eis Pontifex creatus fuerit. *vide de his O. Etianum Vesprum, lib. 1. Introductionis in Romanæ aula actionem & Induciorum mores, c. 1. & ibi Nicolaum Antonium Granaium.*

17 ¶ Ex cardinalibus ut plerumque legati, qui ideo dicuntur legati a latere, scilicet sum. Pontificis. Sunt enim tres species legatorum sum. Pontificis, qui fiduciarum & vicariam pro eo operam præbent: id enim legati nomen significat, *Ital. Caesar, 2. de bet. Gallie. l. vicarius, de legato. P. alii namque legati nati dicti sunt, id est, eo ipso legati dicti, quod nati sint aliquam dignitatem, cui adiuncta est legatio, qualis in Anglia est Archiepiscopus Cantuariensis. c. 1. de offic. legat. Alii dicitur legati missi: alii legati de latere, cardinales videlicet missi, ad provincias regendas, de tribus istis speciebus, in c. 1. de offic. legat. in Sexto. & in c. volentes. & seq. eod. tit. ap. Greg. qui nec iudicium exercere possunt alibi, quæ in Archiepiscopibus, vel alius locis insignioribus, tum ob honorem sedis Apostolicæ, cuius gerunt vices, tum ut copia peritorum sit illis pro Concilio. *cf. statum. de rescript. in 6. Legatorum horum potestas in provincia commissa, recipit ex diplomate legationis legem, quæ maior interdum, interdum minor est. Et in Gallia, nunquam in præiudicium iuris Gallicæ admittitur, placuit ita curia suprema Parisiorum coactis in unum senatorum de iuris 5. Septemb. 1519. 1. eque potestas permittitur nisi a die, quo diplomata legationis publicata & actis curiæ suprema Parisiorum descripta fuerint, sic placuit curia suprema Parisiorum. 10. Martii 1547. Præiudicia legatorum sedis Apostolicæ tradit Ioan. de Selua, tractatu de benef. 2. p. q. 3.**

De Patriarchis Christianis, & primum de Constantinopolitano. Cap. 5.

- 1 Patriarcha omnis sens. Archiepiscopi, non contra.
- 2 Patriarcha præpositi Archiepiscopi, & episcopi, & quare.
- 3 Patriarcha a post. sum. Pontificem.
- 4 Patriarcha Constantinopolitanus primus post. sum. Pont. dignitate. Patriarchatum ecclesiarum antiquitas quæ prior. & ordo dignitatis, eod.
- 5 Dabertus Pisanus Pontif. primus Hierosolymitanus dictus Patriarcha. Hierosolyma quando a Christianis recepta eod.
- 6 Pauli Diaconi lapsus de primatu Constantinopolitana ecclesie.
- 7 Constantinopolis civitas a quo fundata, & a quibus reparata, & varia eius nomina. Pausanias Spartanus, eod. Byssæ Megarensium classis Princeps, eod.
- 8 Constantinop. regia Orientalis Imperii urbs.
- 9 Constantinopolis quando a Turcis occupata. Mahometes Amurathus filius Turcarum Imperator, eod.
- 10 Imperium Orientale quando finit.
- 11 Constantinopolis nunc dicta Casarondum, eod.
- 12 Prætorium Illyricum cum duabus civitatibus Metropolitanis, Constantinopoli, & Thessalonica.
- 13 Constantinopolitanus Patriarchatus, Romanus, & eius episcopatus. Turcarum in Hispania per Carolum Martellum insignis clades quando, eod.

Omnes Patriarchæ & Archiepiscopi dici possunt, *h. interuenit nulli, 1. q. de sacrosanct. eccles. C. 5. 1. de ecclesiast. tit. in athen. sed tamen non omnes Archiepiscopi patriarchæ: quid Patriarchæ sit, paulo ante explicauimus. supra hoc lib. c. 2. Dicitur & Patriarcha princeps episcoporum, quod nomen & competit Archiepiscopis. *can. clericos, 2. dist. in 6. Patriarchæ tunc potiores episcopi, & præcipui constituti fuerunt antiquibus regibus, seu imperiis, aliis episcopis in illis regionibus & Archiepiscopis præpositi, ut ad eos summa negotiorum religionis grauiorum deferatur: & simul ab omni oppressione Imperatorum, & regum Christianæ ditionis eorum defenderentur, ut scribitur Anacletus, *can. provincie, 99. dist. & Licinius, *can. urbes, 80. dist. in 6. Quatuor tunc post. sum. Pontific. Roma. eorum episcopum, primates constituti sunt, ut diximus, supra c. 2. quos Lyranus designari in Apocalypsi scribit, in figura sedentis in Throno, & quatuor animalium existantium in circuitu, quæ erant plena oculis aute & retro. Nicolaus de Lyra. in c. 4. Apoca. pp. 5. foan.****

¶ Anno tamen domini 33. Constantinopoli habitum est Concilium secundum vniuersale, 180. coactis patribus, in quo, inter cetera, regulata est, ut Constantinopolitanus episcopus haberet honorem privilegia post Pontificem Romanum, eo quod sit noua Roma Byzantium. Et Patriarchæ fuerunt constituti. *lib. 9. historia Tripartita, c. 3. Theodoret. lib. 5. c. 9. ffidorus, tom. 1. concilior. c. antiqua, de priuileg. extranag. sancta Romana, de priuileg. 1. de ecclesiast. tit. in athen. l. 1. de priuileg. urbis Constantinop. lib. 1. c. 11. 20. Lomium, de sacrosan. eccles. C. Cum tamen antea prior fuisset Alexandria ecclesia honore, *ca. renouantes, 2. 2. dist. & Antiochena prior tempore, fedelique olim prima Diui Petri, dehinc Romam translata ab eodem, c. Rogamus, 2. 4. q. 1. c. beati Petrus & Paulus, 2. 4. 7. primumque discipuli Domini vocati sunt Antiochiæ Christiani. Actuum, u. c. Sed sedes firmata, orbis vniuersi caput Roma. ¶ Patriarchatus tamen Hierosolymitanus postremus ordine fuit, constitutus ex sententia Guillelmi Tyrri. lib. 9. histor. Sacra. cap. 18. Qui scribit Dabertum præfulem Pisanum, primum Patriarcham Hierosolymitanum factum fuisse sub id tempus, quo Boëmundus Dux Apuliz, princeps Antiochiæ factus est, & Hierosolyma anno domini 1099. Idibus Iulii, 39. die obsidionis capta, & Agareni qui eam 490. annis viiurpauerant, erepta est: & ibi Gothfridus Lotharingæ Dux, creatus rex fuit. *Blond. lib. 4. Deca. 2. Guillel. Tyrrius, lib. 8. c. 8. & Luit. 9. c. 2. & 5. ¶ Hic tamen onebo lapsum esse Paulum Diaconum, dum ait, *lib. 7. cap. 24. Phocam Imperatorem Bonifacio petente, primum ita uisus sedes Apostolicam præcipuam Romanam & antea, ut ipse ait, fuisse primam Constantinopolitanam. Nam quæcum hoc alienum a vero, constat ex proxime gestis sub Theodosio, qui imperauit circa annum dom. 390. ante Phocam fere 200. annis, quia Phocas diadema adeptus anno dom. 605. ut scribit Gregor. Magn. lib. 11. epist. c. 1. & 43. Faciunt & ea fides, quæ de primatu sedis Apostolicæ Romanæ antea indicauimus, *sup. hoc lib. c. 3. ¶ Remanet tamen ergo Constantinopolitanum Patriarchatum post sedem Apostolicam secundam & digniorem esse sedem in ciuitate Constantinopoli, quæ ante dicta fuit Byzantium in Thracia, *Strab. lib. 1. & 7. Geograph. Pomp. Mela, lib. 2. Corn. Tacit. lib. 12. a Pausania Spartano primum condita, si sequamur Iustinum, ex Trogo, lib. 4. vel secundum Eustachium: a Byzæ Megarensium classis præfecto. Et quia reparata a Constantino Magno subinde dicta Constantinopolis. c. Constantinus, in 2. §. præterea. 96. dist. Dicit & Plinius, Ligos, Vadian. in commentar. in lib. 2. Pompon. Mela. Et sepe alibi noua Roma. §. renouamus, ut ordinaria præfectura. & c. in athen. col. 3. Lintra urbem, de operi. publi. 8. C. tit. 1. 2. quem titulum et etiam Constantinus Magnus indidit. Socrates in histor. Tripartita lib. 2. c. 18. Fuit & sub Senecro & Antonio eius filio dicta Antonia, Iacobimus Vadianus, in 2. c. Mela. sub parallelo illa, ut Byzætheus cum Massilia ab Strabone sita. in 2. Geograph. h. quæ tunc ea ciuitate fuit sedes & caput Imperii Orientalis, ut Roma sedes Imperii Occidentis: ex quo caput aquila insigne Romanæ Imperii biceps fieri atque ibi Iustinianus Cæsar regem habere scribit. l. 1. §. Romam, de veter. iure enuclea. C. Quare ibi patriarchalis sedes tota Thraciæ præfuit, eiusdem privilegii ac Romana sedes, excepta honoris prærogatiua. *can. Constantinop. alitane, 2. 2. dist. d. c. antiqua. de priuileg. extranag. sancta Romana, de eccles. in extranag. commu. l. omni innotatione, l. 6. de sacrosanct. eccles. ¶ Hodie tamen pulsi Cæsares & Christiani ab illa sede & ciuitate, ex quo Agareni illam occuparunt, lob rege Turcarum septimo.*******

¶ Mahomete Amurathi filio, qui Constantinum in Orientis 10

